

ÎNCHEIERE

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Leonovici Valentina, reprezentată de avocatul Guțu Tatiana,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Leonovici Valentina împotriva lui Bujor Marina privind încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Bujor Marina, casată parțial hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central în partea încasării dobânzii de întârziere și în această parte pronunțată o hotărâre nouă,

c o n s t a t ă :

La 15 mai 2017, Leonovici Valentina s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Bujor Marina ulterior concretizându-și pretențiile a solicitat încasarea sumei de 40 000 de lei cu titlu de datorie și 12 400 de lei cu titlu de dobândă de întârziere.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, în baza unei recipisei a împrumutat Marinei Bujor suma de 40 000 de lei, cu termenul de rambursare 18 iunie 2015.

Reclamantul a indicat că contrar înțelegeri, până în prezent pârâta nu și-a onorat obligațiunile.

Prin pretenția înaintată la 14 martie 2017 a solicitat restituirea datoriei, însă pârâta nu i-a dat curs.

Reclamanta a invocat că obligația pârâtei este una pecuniară și ținând cont că prin prisma art.619 alin.(2) și art 585 din Codul civil obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pentru perioada întârzierii Bujor Marina trebuie să achite o dobândă în mărime de 12 400 de lei, ceea ce constituie 3% din suma datorată lunar conform recipisei.

În drept, și-a motivat acțiunea, prin prisma art. 867, 619 alin.(2) și 585 din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019).

Prin hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Leonovici Valentina, s-a admis.

S-a încasat de la Bujor Marina în beneficiul Valentinei Leonovici suma de 40 000

de lei cu titlu de datorie și 12 400 de lei cu titlu de dobândă de întârziere.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 6 august 2018, Bujor Marina, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri respingere a acțiunii depusă de Leonovici Valentina.

Prin decizia din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost admisă cererea de apel depusă de Bujor Marina.

S-a casat hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central în partea admiterii pretenției cu privire la încasarea sumei de 12 400 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și în această parte a pronunțat o hotărâre nouă prin care :

Pretenția Valentinei Leonovici cu privire la încasarea sumei de 12 400 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, s-a respins ca neîntemeiată.

S-a dispus neexecutare hotărârii din 18 iulie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central în partea încasării datoriei de la Bujor Marina în beneficiul Valentinei Leonovici a sumei de 40 000 de lei cu titlu de datorie, ca executată.

Pentru a decide astfel instanța a conchis că, la 9 aprilie 2019 Bujor Marina a restituit reclamantei datoria în mărime de 40 000 de lei. Astfel, instanța a menținut hotărârea primei instanței în partea încasării datoriei, însă a dispus neexecutarea hotărârii din motivul stingerii datoriei.

Referitor la pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere instanța a conchis că, la 5 aprilie 2017 Bujor Marina a expediat Valentinei Leonovici o propunere de a o contacta în perioada 18 aprilie 2017-22 aprilie 2017 pentru a stabili data și locul restituirii datoriei, iar ultima să restituie recipisa în original.

De asemenea instanța a mai stabilit că, Leonovici Valentina și Bujor Marina s-au întâlnit la poliție, însă datoria nu a fost restituit deoarece ultima nu avea suma de bani cu ea. Ulterior pârâta a contactat-o iarăși pe Leonovici Valentina pentru a restitui datoria, însă aceasta a refuzat și i-a comunicat că deja litigiul va fi soluționat prin instanța de judecată.

Astfel, instanța a constatat buna-credință a pârâtei privind intenția sa de a returna datoria.

La 12 iunie 2019, Leonovici Valentina, reprezentată de avocatul Guțu Tatiana a declarat recurs împotriva deciziei din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și emiterea unei noi hotărâri de admiterea integrală a acțiunii depusă de Leonovici Valentina.

Recurentul a declarat cerere de recurs în temeiul art.432, alin.(2) lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă care statuează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească :

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;

În motivare a indicat că instanța de apel examinând cauza a aplicat eronat normele de drept material. Concluziile trase de instanța de apel sunt greșite și anume buna-credință a pârâtei de a restituit datoria. Or, Bujor Marina urma să restituie suma împrumutului la 27 aprilie 2017, însă datoria a fost restituită abia la 9 aprilie 2019.

Recurentul consideră că instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. 593 alin. (1) și (3) din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019).

La fel instanța de apel eronat a constatat că recalamnta nu a transmis pârâtei datele bancare sau să îi fi propus o altă modalitate de restituire a împrumutului. Bujor Marina cunoștea adresa de domiciliul a Valentinei Leonovici, se întâlneau, se telefonau, astfel aceasta avea posibilitatea de restituire a datoriei.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 9 aprilie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit avizului de recepție, recurentul Leonovici Valentina a recepționat decizia motivată a instanței de apel la 24 mai 2019 (f.d.133).

Cererea de recurs a fost declarată la 12 iunie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Leonovici Valentina, reprezentată de avocatul Guțu Tatiana, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Leonovici Valentina, reprezentată de avocatul Guțu Tatiana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari